

A „Hazai esték” vetélkedő előkészítése

Sopron és Nyírbátor városok közötti vetélkedővel 1974. április 19-én elindult a Magyar Televízióban az az adássorozat, amely felszabadulásunk 30. évfordulójának méltó megünneplését készíti elő s hivatott négy tanárképző főiskolánk hallgatóinak közreműködésével bemutatni, megismertetni húsz magyar város történeti, természeti, művészeti értékeit, hagyományait, közösségeit, dolgozó hétköznapjait, építőmunkájának eredményeit. Az adás — amikor e sorokat írom — még nem kezdődött el. Mégis bizonyos vagyok benne, hogy meglepett örömmel fogjuk fölfedezni gazdag örökségünket, jelenünket, hazánk rejtett vagy eddig fel nem ismert értékeit, szépségeit, szocialista építő munkánk nagyszerű eredményeit. S a látottak alapján jobban fogunk ragaszkodni népünkhöz, lakóhelyünkhöz, szülőföldünkhöz: a „meglelt honhoz e hazában”. Abban is biztos vagyok, hogy az adássorozat újabb nagy társadalmi mozgást, hullámot, további gyűrűzést fog elindítani a magunk, környezetünk alaposabb megismerésére s ez nemcsak honismereti vagy várospolitikai népfront tevékenységünket, hanem egész művelődéspolitikánk tartalmát is bővíteni, gazdagítani színezni fogja.

Egyre több helyi vezető ismeri fel ugyanis azt az egyszerű igazságot, hogy a szocializmus építéséhez nélkülözhetetlen a dolgozók hite, az érzelmi-értelmi kötődés, a forradalmi lelkesedés. Ennek pedig alapfeltétele, hogy megismerjük, magunkénak vallhassuk városunkat, közösségünket, munkahelyünket, láthassuk termelő, alkotó munkánk célját, megvalósulását, mint ahogyan szocialista hazafiságunk is elképzelhetetlen nemzeti önismeret nélkül.

Ezért szaporodik azoknak a városoknak, községeknek, járásoknak, sőt megyéknek a száma, ahol a honismereti mozgalmat tudatosan karolják fel a pártszervek s állítják az ideológiai nevelés, a közösségformálás nagyon is szükséges szolgálatába. Ezekben a helyeken viszonylag rövid idő alatt felpezsdül a kiscsoportok, a termelő, együttművelődő kollektívák mozgalmi tevékenysége s szívet-lelket gyönyörködtető honismereti eredmények születnek: szocialista nevelés, kultúra, életforma.

Ennek lehettek tanúi 1974. február 19-én húsz város képviselői, amikor a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Televízió felkérésére Szentesen a város honismereti szakkörei, klubjai, kisközösségei — szinte előkészület nélkül — bemutatták munkájuk, gyűjtésük eredményeit: üzemtörténetet, gyermekjátékokat, népdalokat, a kubikos élet magukgyűjtötte emlékeit; a város hétköznapjairól, feszítő társadalmi problémáiról készült filmriportot, műemléki-városképi, művészi filmet, diát stb. Szerepelt irodalmi színpad népmeséből merített komédiával, szocialista brigád közösségi munkája láttatásával.

Fiatalok, idősebbek, nők, férfiak vallottak a tanyai életről, városrészükről, a dolgos szentesi nép megőrzött hagyományairól, emlékeiről, város szeretetéről.

Amikor a húsz város tapasztalatcserejének helyét kerestük, nem véletlenül esett választásunk Szentesre. Ebben az alföldi városban nincsenek különleges adottságok. Ennyivel minden város rendelkezik, némelyik vetélkedésben részes város még talán többel is. Ami mégis alkalmassá tette a bemutatóra: olyan élő-eleven, tudatosan szervezett honismereti munka folyik Szentesen, hogy a város kisközösségei hetek alatt fel tudtak készülni városkutatójuk, néprajzi, munkásmozgalmi, gazdaságtörténeti ismereteik, művészeti életük, kulturális értékeik bemutatására, érzékeltetésére. Műsorukkal lehetőséget adtak arra, hogy a televíziós vetélkedő rendezői: *Liszкаи Tamás* és *Vitrai Tamás* a látottak alapján megszívlelendő, hasznos tanácsokat adhassanak, fontos észrevételeket tehessenek. A városok küldöttei is sok tartalmas ötletet, indíttatást kaphattak, hogy honnan mérítsenek vagy mit mellőzzenek.

A szentesi honismereti-közművelődési eredmények nem véletlenek és váratlanok. Ezért adjuk az alábbiakban közre *Csorba György* városi tanácselnök megnyitó beszédét és *Labádi Sándornak*, a városi pártbizottság első titkárának zárszavát, amelyek a tanácskozáson hangzottak el. Az általuk elmondottakból kitűnik, hogy a *honismereti mozgalom helyi sikereit* — a kiscsoportok irányítóinak lelkiismeretes, odaadó munkája mellett — a *párt, a tanács és a Hazafias Népfront testületeinek, vezetőinek átgondolt, folyamatos támogatása alapozta meg, tette lehetővé.*

Töltési Imre

Csorba György,

Szentes város tanácselnökének megnyitó beszéde

Szentes város Pártbizottsága, a Városi Tanács és a Népfront Elnöksége nevében szeretettel és tisztelettel köszöntöm a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Televízió meghívására városunkba érkező 20 város és 4 Tanárképző Főiskola képviselőit. Külön üdvözlöm valamennyiünk nevében a rendező szervek képviselőit.

Megtiszteltetésnek vesszük, hogy városunk adhatott helyet a népünk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére indított honismereti vetélkedősorozat felkészülésére rendezett tanácskozásnak. Városunk életét irányító szerveknek többek között az is célja, hogy a Hazafias Népfront keretében működő honismereti mozgalmat a várospolitika részévé tegye. E mozgalom erejével is *elősegítjük a kötődést a szülőföldhöz, a helyi üzemekhez, iskolákhoz.*

Szentesen a honismereti munkának hagyományai vannak, de olyan szintre, hogy országosan is számottevő legyen, csak úgy tudott fejlődni, hogy az erre hivatottak felismerték azt az erőt, amely a múltban gyökeredzik, hogy a kötődés a múlt ismeretével lehet szilárd.

Szentes város az Alföld egyik ősi települése, a meglévő levelek tanúsága szerint már 1355-ben említik Zemthes néven. 1570. június 4-től önálló város. 1878-tól 1950-ig Csongrád megye székhelye volt. Szentes város mindig osztozott az ország haladó történelmében. Kiemelkedő állomást jelentett az 1919-es proletárdiktatura, annak végrehajtó hatalma, a direktórium tevékenysége.